

Downloaded via the EU tax law app / web

Kohtuasi C-455/05

Velvet & Steel Immobilien und Handels GmbH

versus

Finanzamt Hamburg-Eimsbüttel

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Finanzgericht Hamburg)

Kuues käibemaksudirektiiv – Maksuvabastused – Artikli 13 B osa punkti d alapunkt 2 – Mõiste „kohustuste ülevõtmine” – Hoone remondikohustuse ülevõtmine – Maksuvabastusest keeldumine

Kohtuotsuse kokkuvõte

Maksusätted – Õigusaktide ühtlustamine – Käibemaks – Ühine käibemaksusüsteem – Kuuenda direktiiviga ette nähtud maksuvabastused

(Nõukogu direktiiv 77/388, artikli 13 B osa punkti d alapunkt 2)

Kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta artikli 13 B osa punkti d alapunkti 2 tuleb tõlgendada nii, et mõiste „kohustuste ülevõtmine” jätab selle sätte kohaldamisalast välja kõik muud kohustused peale finantstehingutest tulenevate kohustuste, sh ka hoone remondikohustuse.

Selle sätte erinevate keeleversioonide võrdlev analüüs toob esile mõistet „kohustuste ülevõtmine” puudutavad terminoloogilised erinevused. Mõnes keeleversioonis, nagu saksa, prantsuse ja itaalia keeleversioon, on sellel väljendil üldine tähendus, samas kui muudes versioonides, nagu inglise ja hispaania keeles, on selgelt viidatud finantstehingutest tulenevatele kohustustele.

Kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktis 2 sätestatud maksuvabastus puudutab lisaks kohustuste ülevõtmisele ka krediiditagatiste ja muude tagatiste vahendamist ja krediiditagatiste haldamist. On selge, et kõik need tehingud on oma olemuselt finantsteenused. Sama järeldus kehtib ka teiste sama direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktides 1 ja 3–6 nimetatud tehingute kohta. Hoone remondikohustuse ülevõtmine ei ole oma olemuselt finantstehing kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d mõttes ega kuulu järelikult selle sätte kohaldamisalasse.

(vt punktid 18, 21–23, 26 ja resolutiivosa)

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

19. aprill 2007(*)

Kuues käibemaksudirektiiv – Maksuvabastused – Artikli 13 B osa punkti d alapunkt 2 – Mõiste

„kohustuste ülevõtmine” – Hoone remondikohustuse ülevõtmine – Maksuvabastusest keeldumine

Kohtuasjas C-455/05,

mille esemeks on EÜ artikli 234 alusel Finanzgericht Hamburg'i (Saksamaa) 1. detsembri 2005. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 23. detsembril 2005, menetluses

Velvet & Steel Immobilien und Handels GmbH

versus

Finanzamt Hamburg-Eimsbüttel,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees A. Rosas, kohtunikud J. N. Cunha Rodrigues, U. Lõhmus (ettekandja), A. Ó Caoimh ja P. Lindh,

kohtujurist: M. Poiares Maduro,

kohtusekretär: R. Grass,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- Saksamaa valitsus, esindajad: M. Lumma ja U. Forsthoff,
- Kreeka valitsus, esindajad: K. Georgiadis ja Z. Chatzipavlou,
- Prantsuse valitsus, esindajad: G. de Bergues ja J.-C. Gracia,
- Iirimaa, esindaja: D. O'Hagan, keda abistasid G. Clohessy, SC, ja C. Ramsay, BL,
- Itaalia valitsus, esindaja: I. M. Braguglia, keda abistas *avvocato dello Stato* S. Fiorentino,
- Küprose valitsus, esindaja: D. Ergatoudi,
- Ühendkuningriigi valitsus, esindajad: T. Harris ja T. Ward,
- Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: D. Triantafyllou,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas (EÜT L 145, lk 1; ELT eriväljaanne 09/01, lk 23; edaspidi „kuues direktiiv”) artikli 13 B osa punkti d alapunkti 2 tõlgendamist.

2 See taotlus esitati Velvet & Steel Immobilien und Handels GmbH (edaspidi „Velvet & Steel”)

ja Finanzamt Hamburg-Eimsbüttel'i (maksuamet, edaspidi „Finanzamt”) vahelises kohtuvaidluses, mille esemeks on Velvet & Steeli poolt hoone remondikohustuse ülevõtmise maksustamine käibemaksuga.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigus

3 Kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunkti 2 kohaselt:

„Ilma et see piiraks ühenduse muude sätete kohaldamist, vabastavad liikmesriigid enda kehtestatud tingimustel, mille eesmärk on tagada maksuvabastuse nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ennetada võimalikku maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi, maksust järgmised tegevusalad:

[...]

d) järgmised tehingud:

[...]

2. krediitajatiste või muude tagatiste vahendamine või nendega seotud tehingud [väljendi „nendega seotud tehingud” asemel on edaspidi kasutatud täpsemat vastet „kohustuste ülevõtmine”, mis põhineb direktiivi saksakeelsel versioonil] ja krediitajatiste haldamine krediitandja poolt”.

Siseriiklik õigus

4 Umsatzsteuergesetz'i (käibemaksuseadus, edaspidi „UStG”) § 1 lõike 1 punkti 1 põhikohtuasja asjaolude toimumise ajal kehtinud redaktsiooni kohaselt maksustatakse käibemaksuga tarned ja muud teenused, mida ettevõtja teostab tasu eest riigi territooriumil oma majandustegevuse käigus.

5 UStG § 4 punkti 8 alapunkt g vabastab käibemaksust järgmised § 1 lõike 1 punktides 1–3 osutatud tehingud:

„g) krediitajatiste või muude kohustuste ülevõtmine ja seda liiki tehingute vahendamine.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

6 Burmeister Immobilien GmbH (edaspidi „Burmeister”) müüs 1998. aasta septembris maatüki, millele ehitatud korterelamu oli antud üürile. Samasuguse müügitehingu tegid kaks eraisikut 1999. aasta juulis. Neid tehinguid käsitleva kahe müügilepinguga kohustusid müüjad tegema nendel hoonetel vajalikud remonditööd. Kaks eraisikut andsid ühtlasi üüritagatise.

7 Pärast nimetatud müügitehinguid sõlmisid müüjad Velvet & Steeliga vastavalt 25. septembril 1998 ja 12. juulil 1999 lepingud nimetusega „müügihinna osaline loovutamine kohustuse ülevõtmise eest”.

8 Nende lepingutega võttis Velvet & Steel nimetatud kinnisasjade müügihinna ühe osa eest, nimelt 200 000 Saksa marga eest Burmeisteriga sõlmitud lepingu järgi ja 250 000 Saksa marga eest eraisikutega sõlmitud lepingu järgi, üle hoonete remondikohustused, mille müüjad olid endale võtnud, samuti üüritagatise. Nimetatud lepingute järgi kohustus Velvet & Steel vabastama müüjad kõikidest kuludest ja kohustustest, mida kinnisasja omandajad võisid nõuda seoses remonditööde

ja üüritagatisega.

9 Kaks kinnisasja omandajat nõustusid hiljem Velvet & Steeli nendest kohustustest vabastama, saades viimaselt vastutasuks osa talle loovutatud müügihinna osast. Selle tehingu järgi saadu, nimelt 11 000 ja 13 750 Saksa marka vastavalt Burmeisteri ja eraisikutega sõlmitud lepingutele, pidi Velvet & Steelile jääma kui „tasu või kindlasummaline hüvitis või kompensatsioon saamata jäänud kasumi eest”. Velvet & Steel deklareeris selle summa oma käibedeklaratsioonis.

10 Kontrolli tulemusena leidis Finanzamt, et remondikohustuse ülevõtmine Velvet & Steeli poolt on UStG § 1 lõike 1 punkti 1 esimese lause alusel käibemaksuga maksustatav teenus. Velvet & Steel esitas Finanzamti maksuteate peale vaide, mille Finanzamt jättis 10. juuni 2003. aasta otsusega rahuldamata.

11 Velvet & Steel vaidlustas selle otsuse 14. juulil 2003 Finanzgericht Hamburgis. Toetudes argumentidele, et kumbki tema poolt ülevõetud kahest kohustusest ei ole täidetud, väitis ta selles kohtus, et vaidlusalused tehingud tuleb lugeda „kohustuste ülevõtmiseks” UStG § 4 punkti 8 alapunkti g tähenduses, mis on säte, millega võeti siseriiklikku õigusesse üle kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunkt 2. Finanzamt seevastu väitis, et ühenduse õiguse osundatud säte käsitleb üksnes finantstehingutest tulenevate kohustuste ülevõtmist, samas kui hoone remondikohustuse ülevõtmine on teist liiki kohustus – kohustus teha konkreetne toiming.

12 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates ei ole selge, kas hoonete remondikohustuse ülevõtmine on UStG § 4 punkti 8 alapunkti g alusel käibemaksust vabastatud tehing. Ta leiab, et nimetatud paragrahvi sõnastus välistab, et maksuvabastuse kohaldamisala on piiratud üksnes finantstehingutega. Ta kahtleb siiski, kas selline tõlgendus on kooskõlas kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktiga 2, sest vastupidi saksa- ja prantsuskeelsele versioonile käsitleb kuuenda direktiivi selle sätte ingliskeelne versioon mitte kohustuste ülevõtmisega seotud tehinguid üldiselt, vaid üksnes teatud kindlat liiki tagatise. Neil asjaoludel otsustas Finanzgericht Hamburg menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [...] kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktis 2 tuleb mõistet „kohustuste ülevõtmine” tõlgendada nii, et see hõlmab ainult finantstehingutest tulenevaid kohustusi või on selle sättega hõlmatud ka muude kohustuste ülevõtmine, näiteks kohustus teha konkreetne toiming?”

Eelotsuse küsimus

13 Eelotsusetaotluse esitanud kohus küsib sisuliselt seda, kas kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunkti 2 tuleb tõlgendada nii, et mõiste „kohustuste ülevõtmine” jätab selle sätte kohaldamisalast välja kõik muud kohustused peale finantstehingutest tulenevate kohustuste, sh ka hoone remondikohustuse.

14 Kõigepealt tuleb meenutada, et kuuenda direktiivi artiklis 13 maksuvabastuste sätestamiseks kasutatud termineid tuleb tõlgendada kitsalt, arvestades, et need maksuvabastused on erandid üldpõhimõttest, mille kohaselt maksustatakse käibemaksuga iga teenus, mille maksukohustuslane on tasu eest osutanud (vt eelkõige 3. märtsi 2005. aasta otsus kohtuasjas C?472/03: Arthur Andersen, EKL 2005, lk I?1719, punkt 24; 9. veebruari 2006. aasta otsus kohtuasjas C?415/04: Stichting Kinderopvang Enschede, EKL 2006, lk I?1385, punkt 13, ja 13. juuli 2006. aasta otsus kohtuasjas C?89/05: United Utilities, EKL 2006, lk I?6813, punkt 21).

15 Samuti valitseb väljakujunenud kohtupraktikas seisukoht, et nimetatud maksuvabastused on ühenduse õiguse autonoomsed mõisted, mille eesmärk on välistada käibemaksusüsteemi liikmesriigiti erinev kohaldamine (20. novembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C?8/01:

Taksatorringen, EKL 2003, lk I?13711, punkt 37, ja 1. detsembri 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C?394/04 ja C?395/04: Ygeia, EKL 2005, lk I?10373, punkt 15).

16 Seega tuleb ühenduse õigusnorme tõlgendada ja kohaldada ühetaoliselt, pidades silmas ühenduse kõigis keeltes kehtivaid versioone (vt 7. detsembri 1995. aasta otsus kohtuasjas C?449/93: Rockfon, EKL 1995, lk I?4291, punkt 28, ja 8. detsembri 2005. aasta otsus kohtuasjas C?280/04: Jyske Finans, EKL 2005, lk I?10683, punkt 31).

17 Selles osas tuleb nentida, et kuuendas direktiivis ei leidu artikli 13 B osa punkti d alapunktis 2 sisalduva mõiste „kohustuste ülevõtmine” määratlust.

18 Kuuenda direktiivi selle sätte erinevate keeleversioonide võrdlev analüüs toob esile mõistet „kohustuste ülevõtmine” puudutavad terminoloogilised erinevused. Mõnes keeleversioonis, nagu saksa, prantsuse ja itaalia keeleversioon, on sellel väljendil üldine tähendus, samas kui muudes versioonides, nagu inglise ja hispaania keeles, on selgelt viidatud finantstehingutest tulenevatele kohustustele.

19 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei saa ühes keeleversioonis kasutatud sõnastus olla selle sätte tõlgendamise ainsaks aluseks ja sellele keeleversioonile ei saa tõlgendamisel anda eelist muude keeleversioonide ees. Niisugune lähenemine oleks vastuolus ühenduse õiguse ühetaolise kohaldamise nõudega (vt 12. novembri 1998. aasta otsus kohtuasjas C?149/97: Institute of the Motor Industry, EKL 1998, lk I?7053, punkt 16).

20 Keeleliste erinevuste korral ei saa käsitletava väljendi ulatust hinnata ainuüksi teksti grammatilise tõlgenduse põhjal. Sellisel juhul tuleb seda väljendit tõlgendada lähtudes kontekstist, milles see esineb, kuuenda direktiivi eesmärkidest ja ülesehitusest (vt selle kohta 5. juuni 1997. aasta otsus kohtuasjas C?2/95: SDC, EKL 1997, lk I?3017, punkt 22; 3. märtsi 2005. aasta otsus kohtuasjas C?428/02: Fonden Marselisborg Lystbådehavn, EKL 2005, lk I?1527, punkt 42, ja eespool viidatud kohtuotsus Jyske Finans, punkt 31).

21 Konteksti kohta, millesse kõnesolev väljend kuulub, tuleb märkida, et kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktis 2 sätestatud maksuvabastus puudutab lisaks kohustuste ülevõtmisele ka krediititagatiste ja muude tagatiste vahendamist ja krediititagatiste haldamist. On selge, et kõik need tehingud on oma olemuselt finantsteenused.

22 Sama järeldus kehtib ka teiste kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktides 1 ja 3–6 nimetatud tehingute kohta. Alapunkt 1 käsitleb krediiti, alapunkt 3 hoiuseid, arvelduskontosid, makseid, ülekandeid, võlgasid, tšekke ja muid vabalt kaubeldavaid maksevahendeid, alapunkt 4 käsitleb maksevahendeid, alapunkt 5 aktsiaid ja teisi väärtpapereid ning alapunkt 6 eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamist. Kuigi need tehingud on määratletud teenuste sisu põhjal ja nende teostajaks ei pea tingimata olema pangad või krediitiasutused (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus SDC, punkt 32; 26. juuni 2003. aasta otsus kohtuasjas C?305/01: MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, EKL 2003, lk I?6729, punkt 64, ja 4. mai 2006. aasta otsus kohtuasjas C?169/04: Abbey National, EKL 2006, lk I?4027, punkt 66), kuuluvad need kõik siiski finantstehingute valdkonda.

23 Käesolevas kohtuasjas käsitletav hoone remondikohustuse ülevõtmine ei ole oma olemuselt finantstehing kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d mõttes ega kuulu järelikult selle sätte kohaldamisalasse.

24 Seda tõlgendust kinnitab ka finantstehingute maksuvabastuse eesmärk, nagu seda selgitab Euroopa Ühenduste Komisjon oma kirjalikes märkustes, nimelt ületada maksustatava summa ja mahaarvatava käibemaksu suuruse kindlaksmääramisega seotud raskused ja vältida

tarbijakrediidi kulude suurenemist. Kuna hoone remondikohustuse ülevõtmise käibemaksuga maksustamisel selliseid raskusi ei teki, ei ole seda tehingut vaja maksust vabastada.

25 Seega ei võimalda kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunkti 2 sõnastus, kontekst ega eesmärk järeldada, et ühenduse seadusandja soovis vabastada käibemaksust kohustuste ülevõtmisega seotud tehingud, mis ei ole oma olemuselt finantstehingud. Sellest tulenevalt on niisuguste kohustuste ülevõtmine maksustatud käibemaksuga.

26 Järelikult tuleb esitatud küsimusele vastata, et kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunkti 2 tuleb tõlgendada nii, et mõiste „kohustuste ülevõtmine” jätab selle sätte kohaldamisalast välja kõik muud kohustused peale finantstehingutest tulenevate kohustuste, sh ka hoone remondikohustuse.

Kohtukulud

27 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

Nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleerivate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas artikli 13 B osa punkti d alapunkti 2 tuleb tõlgendada nii, et mõiste „kohustuste ülevõtmine” jätab selle sätte kohaldamisalast välja kõik muud kohustused peale finantstehingutest tulenevate kohustuste, sh ka hoone remondikohustuse.

Allkirjad

* Kohtumenetluse keel: saksa.